Förslag till kompletterande ändringar i Förfrågningsunderlag Hälsoval 2027

3 Uppdragsspecifikation

3.15 Digitala distanskontakter

Digitala distanskontakter, till exempel via chatt eller video, ska uppfylla samma kvalitetskrav som fysiska besök i primärvården. Det innebär till exempel medicinsk bedömning av legitimerad personal, dokumentation enligt gällande regelverk och ID-kontroll.

Digitala distanskontakter är en integrerad del av primärvårdsuppdraget och ska inte drivas som en fristående verksamhet utanför hälsocentralens struktur. Det är vårdgivarens ansvar att använda digitala kanaler på ett patientsäkert sätt och i enlighet med regionens krav.

5 Ersättning

I Hälsoval Region Jämtland Härjedalen finansieras vårdgivarens kostnader till största del av en ersättning baserad på antal listade invånare. Ersättningsmodellen ses över varje år och uppdateras med aktuella data.

Därtill finns särskilda ersättningar för delar av uppdraget. I de fall ingen särskild ersättning anges för del av uppdrag, ska uppdraget genomföras inom ramen för den sammantagna ersättningen.

Aktuella uppgifter om patientavgifter, vaccinationer, intyg samt ersättning för vård till asylsökande återfinns i Region Jämtland Härjedalens *Avgiftshandbok*.

Vårdgivarens ersättning för uppdraget framräknas enligt nedanstående modell som gäller från den 1 januari 2027.

Ersättningssystemet består av tre grunddelar:

- ersättning för listade invånare
- rörlig ersättning
- tilläggsersättning.

Momskompensation återsöks av Region Jämtland Härjedalen hos Skatteverket. En privat vårdenhet får momskompensation genom att den av Region Jämtland Härjedalen utbetalda ersättningen för listade invånare uppräknas med tre (3) procent. Momskompensation utgår inte för läkemedel, rörlig ersättning samt tilläggsersättning.

De externa vårdgivarna erhåller även kompensation för exempelvis IT, ekonomi- och personaladministrativa system med ett påslag på 1,5 % av den ersättning som ges per listad. Ersättningen omfattas av momskompensationen.

Ersättning lämnas för hel månad och baseras på antal listade i respektive åldersgrupp i början av innevarande månad samt eventuella tilläggsuppdrag. Detta gäller även för nyetableringar. Utbetalning sker månadsvis, med en tolftedel av den beräknade årsersättningen. Utbetalningen sker innevarande månad, utan anmodan, den 20:e varje månad eller närmaste arbetsdag därefter. Betalningen är mottagaren tillhanda någon dag senare beroende på bankernas hanteringstid. Övrig ersättning respektive avdrag regleras i efterhand i särskild ordning.

Lag (2008:962) om valfrihetssystem innebär att den ekonomiska ersättningen följer patienten fullt ut. Detta innebär att Region Jämtland Härjedalen inte kan förbinda sig eller garantera någon som helst ersättning till vårdgivaren om han/hon inte får listade eller patienter som söker vård hos denne.

5.1 Ersättning för listade invånare

Ersättningen för listade invånare är en viktad individrelaterad ersättning som syftar till att främja helhetssyn och ansvarstagande. Ersättningen är en kombination av ersättningar som tillsammans ska täcka vårdgivarens kostnader för överenskomna vårdtjänster utifrån respektive vårdenhets olika förutsättning med avseende på exempelvis avstånd från sjukhus och befolkningsstruktur.

Ersättningen ska täcka vårdenhetens kostnader för personal, lokaler, utrustning, läkemedel och material mm samt köpta tjänster för exempelvis lab och röntgen och transporter.

Totalt fördelas för år 2027, 798 047 tkr som ersättning per individ. Ersättningen justeras månatligen mot antalet listade till vårdenheten. Förändring i ersättningsbeloppet ska beslutas senast i juni året före det år ersättningen avser. Om ersättning inte ändras genom beslut i juni räknas årets ersättning, exklusive läkemedel, upp med landstingsprisindex (LPI-K).

I ersättningen per listad invånare ingår följande delar:

- ersättning per listad invånare
- socioekonomisk faktor
- glesbygdsfaktor
- läkemedel
- rehabkoordinatorer.

5.1.1 Ersättning per listad invånare

Ersättningen grundar sig på föregående års besöksmönster i olika åldersgrupper i länet. Totalt fördelas för 2027, 304 262 tkr som ersättning per listad invånare. Ersättningen för vikt 1,00 är 2 301 kr. Ersättningen kan variera något utifrån förändringar i antalet invånare i länet.

Ersättningen viktas i femårsklasser. Vikterna nedan avser 2027.

Ålder	Vikt
0–4	1,16
5–9	0,36
10–14	0,34
15–19	0,53
20–24	0,64
25–29	0,76
30–34	0,81
35–39	0,79
40–44	0,76
45–49	0,78
50–54	0,86
55–59	0,98
60–64	1,12
65–69	1,28
70–74	1,54
75–79	1,80
80–84	2,21
85–89	2,39
90–94	2,23
95–99	1,93
Plus 100	1,38

5.1.2 Socioekonomisk faktor

Som socioekonomisk faktor används CNI (Care Need Index). Denna faktor syftar till att utjämna sjukdomsbördan i små geografiska områden utifrån socioekonomiska variabler. Högt CNI i en population indikerar social utsatthet och berättigar till mer primärvårdsresurser. CNI består av sju variabler med olika vikt.

Följande variabler byggs CNI upp av:

Variabel	Vikt
Ålder över 65 år och ensamboende	6,15
Ålder yngre än 5 år	3,23
Ensamstående föräldrar med barn tom 17 år	4,19
Lågutbildade 25–64 år	3,97
Arbetslösa eller i åtgärd 16–64 år	5,13
Personer födda i Öst- och Sydeuropa (ej EU), Afrika, Asien eller Latinamerika	5,72
Personer 1 år eller äldre som flyttade in i området	4,19

Dessa variabler vägs ihop till ett index utifrån hur många listade invånare inom dessa sju grupper respektive vårdenhet har. CNI kommer att uppdateras vid behov.

2027 är den preliminära genomsnittliga ersättningen per invånare i Jämtlands län 1 534 kr, totalt 202 842 tkr. Preliminärt CNI per vårdenhet kan erhållas från Region Jämtland Härjedalen.

5.1.3 Glesbygdsfaktor

Glesbygdsfaktorn syftar till att kompensera de vårdenheter som har lågt antal listade invånare med långt avstånd till sjukhuset i Östersund samt hög täckningsgrad och därför får ökade kostnader för såväl vård som resor. Det innebär att vårdenheter belägna mer än tre mil från sjukhuset utifrån den listades mantalsskrivningsort är berättigade till ersättningen.

Totalt fördelas 15 % av summan ersättning per listad invånare, CNI och glesbygdsersättning som glesbygdsfaktor. Snittersättningen för 2027är 1 652 kr per listad invånare, totalt 89 489 tkr. Ersättningen kan variera något utifrån förändringar i antalet invånare i länet.

Antal listade invånare vid vårdenheten viktas i tre intervaller.

Listade invånare	Vikt per invånarintervall
0–2 000	1
2 001–4 000	0,8
>4 001	0,6

Avståndet från närmsta vårdenhet i kommunen till Östersund och är indelad i fem avståndsintervaller.

Avståndsintervall	Vikt per avståndsintervall

0–29 km	0
30–69 km	1,00
70–99 km	1,29
100–149 km	1,68
> 150 km	2,25

5.1.4 Läkemedel

Vårdgivaren har kostnadsansvar för de allmänläkemedel som förskrivs till de listade patienterna oavsett vem som förskriver dem. Vårdgivaren har vidare fullt kostnadsansvar för samtliga läkemedel som rekvireras. Om vårdgivaren använder upphandlad försörjningsleverantör får vårdgivaren tillgång till upphandlade läkemedelsrabatter. Ersättningen för allmänläkemedel utgår per listad person. Ersättningen grundar sig på föregående årsförbrukning i olika åldersgrupper i länet.

Den preliminära ersättningen för allmänläkemedel med vikt 1,0 är 1 458 kr under 2027, total 192 768 tkr och justeras tertialvis.

Vikterna nedan avser 2027

Ålder	Vikt
0–4	0,49
5–9	0,44
10–14	0,43
15–19	0,44
20–24	0,17
25–29	0,20
30–34	0,27
35–39	0,37
40–44	0,46
45–49	0,56
50–54	0,75
55–59	1,04
60–64	1,44
65–69	1,71
70–74	2,12
75–79	2,44
80–84	3,05
85–89	3,10
90–94	3,34
95–99	3,39
Plus 100	3,03

5.1.5 Rehabkoordinator

Vårdenheten ersätts för rehabkoordinator som utgår per listad invånare i åldersintervallet 16-67 år. Den genomsnittliga ersättningen 2027 per invånare är 106 kr, totalt 8 686 tkr.

5.2 Rörlig ersättning

I den rörliga ersättningen ingår ersättning för följande:

- patientavgift
- patienter från andra regioner och andra länder
- asylsökande
- patient som inte är listad vid vårdenheten
- utbildning och handledning
- statliga satsningar.

5.2.1 Riktade hälsosamtal

Vårdenheten ersätts för genomförda riktade hälsosamtal med 1 150 kr per utfört samtal enligt riktlinjer *Riktade hälsosamtal*.

5.2.2 Patientavgift

Vårdgivaren ska ta ut patientavgift enligt Region Jämtland Härjedalens fastställda vårdavgifter inklusive Gula taxan, se *Patientavgifter | Vårdgivarwebb RJH*. Vårdgivaren uppbär och behåller dessa avgifter. Gällande regler för högkostnadsskydd inom öppen hälso- och sjukvård ska tillämpas. Vårdgivaren ska ta ut patientavgift av patienten vid uteblivna besök enligt avgiftsbestämmelserna. Ingen kompensation utgår för avgiftsfria besök på grund av högkostnadsskydd eller när patienten är under 18 år. Vårdgivaren ombesörjer själv eventuell fakturering och kravhantering vid obetalda patientavgifter.

Patienten ska erhålla kvitto vid varje besök. Vårdgivaren ansvarar för eventuella kundförluster. Vårdgivaren ska vara ansluten till e-frikortssystemet där patientens besök registreras för högkostnadsskydd och utfärdande av frikort enligt Region Jämtland Härjedalens regelverk. Patientavgifterna behålls av vårdgivaren.

5.2.3 Patienter från andra regioner och andra länder

Vårdgivaren ska ta emot patienter från andra regioner och andra länder på samma sätt som Region Jämtland Härjedalens egna verksamheter enligt bestämmelserna i Riksavtalet för utomlänsvård. För patienter som ges sådan vård ska vårdgivaren lämna underlag till Region Jämtland Härjedalen som debiterar patientens hemregion för vårdkostnad, därefter ersätts vårdgivaren. *Besöksersättningen för utomlänspatienter fastställs årligen av Norra sjukvårdsregionförbundet*. Vårdgivaren ska på liknande sätt ta emot patienter från främmande länder som omfattas av gällande regler för patienter från EU/EES samt Schweiz eller länder som Sverige har sjukvårdsöverenskommelser med.

5.2.4 Asylsökande/tillståndslösa

Ersättning för asylsökande och tillståndslösa ges med samma ersättningsbelopp per besök eller vårddag/vårdtillfälle, med avdrag för eventuella patientavgifter, som gäller för utomlänspatienter. Hälsoundersökning av asylsökande, kvotflyktingar och anknytningsinvandrade och tillståndslösa inklusive hälsosamtal och tolkkostnader, ersätts per genomförd hälsoundersökning för asylsökande och för invånare med uppehållstillstånd.

Beloppet justeras årligen med förändringen av konsumentprisindex. Se *Migrationsverkets hemsida för statliga ersättningar till regioner*.

Ersättningskrav till Region Jämtland Härjedalen enligt Region Jämtland Härjedalens regelverk, se *Avgifter och ersättning Asyl- och flykting- hälso- sjuk- och tandvård*.

Asylsökande under 18 år har rätt till all slags vård medan asylsökande över 18 år har rätt till akut vård och vård som inte kan anstå, mödravård, förlossningsvård, preventivmedelsrådgivning samt vård vid abort.

För aktuell/utökad information angående asyl-flykting hälso-sjukvård, rätten till vård, vilken vård som ska erbjudas, registrering och ersättning för utförd vård hänvisas till Region Jämtland Härjedalens hemsida, se *Migration och hälsa | Vårdgivarwebb RJH*.

5.2.5 Patienter folkbokförda i länet som inte är listade på vårdenheten

Samtliga vårdenheter inom hälsovalssystemet är skyldiga att ta emot besök, oavsett var patienten är listad. För vård på distans, se *Patientavgifter | Vårdgivarwebb RJH*.

Tidigare fanns en överströmningspeng där det med automatik togs fram underlag för fakturering. Från 1 maj 2018 finns detta inte att tillgå varför vårdgivarna i stället har möjlighet, genom överenskommelse, att ta ut en kostnad för besök som sker på annan mottagning än där personen är listad enligt prislista nedan.

Belopp 2027

Prislistan gäller samtliga typer av besök dvs fysiska och distanskontakter exkl. patientavgift.

Läkarbesök inkl. provtagning vid besök	700 kronor	
Besök hos legitimerad personal (exkl. psykosocial kompetens)		400 kronor
Besök hos psykosocial resurs	700 kronor	
Övriga sjukvårdande behandlingar		250 kronor
Tillägg hembesök		500 kronor
Provtagning utanför läkarbesök		Enligt prislista för *medicinsk diagnostik*

För verksamheter med röntgenutrustning

Inför såväl akut som planerad röntgen ska remiss skickas, samt vid akuta undersökningar tas även kontakt per telefon. Fakturering för genomförd undersökning sker enligt fastställd *prislista* för röntgen. Ersättning för behandling i samband med röntgenundersökning tas enligt prislistan för besök ovan.

Vårdenhet som tecknar överenskommelser med annan vårdenhet administrerar själva ersättningen. Mall för överenskommelser, se *Ersättning besök hos andra vårdgivare (för listade inom länet)*.

5.2.6 Ersättning för utbildning och handledning

Där Region Jämtland Härjedalen har avtal med utbildningsanordnare och där ersättning utgår för verksamhetsförlagd utbildning (VFU), arbetsplatsförlagdt lärande (APL), regionaliserad läkarutbildning eller motsvarande utgår ersättning till vårdgivare enligt avtal och med eventuella vidhängande beslut om kostnadsfördelning från Region Jämtland Härjedalen.

Ersättning för studenter på Läkarprogrammet på 4 orter Umeå universitet, fastställs genom den GU-ALF ersättning som Region Jämtland Härjedalen får från Umeå. Ersättningen baseras på antal studenter per termin. Ersättningen nycklas sedan ut till de kliniker som har haft utbildningsuppdrag och storleken på ersättningen avgörs av hur stort utbildningsuppdraget har varit. Avdrag görs för LP4U-samordning motsvarande 5 % av total GU-ersättning.

5.2.7 Överenskommelser mellan staten och Sveriges kommuner och regioner (SKR)

Ett antal överenskommelser är kopplade till stimulansmedel som kan komma att påverka ersättningen i primärvården. Mer information hittar du på SKR:s hemsida.

5.3 Tilläggsersättning

Särskild ersättning utgår enligt nedan för de tilläggsuppdrag som regleras i uppdragsspecifikationen, se kapitel *Tilläggsuppdrag*. Tilläggsersättningen utbetalas samtidigt med ersättningen för uppdraget.

5.3.1 Familjecentral

De vårdgivare som bedriver en familjecentral med fördjupad samverkan mellan barnhälsovård, mödrahälsovård, öppen förskola och socialtjänst erhåller en tilläggsersättning i proportion till antalet listade barn i åldern 0 - 5 år. Där en överenskommelse/avtal finns utgår ersättningen med 130 kr/barn och år med lägsta nivå på 32 500 kr. Den maximala ersättningen som betalas ut uppgår till 130 000 kr/familjecentral och år. I de fall där extrakostnader uppstår, i form av lokalhyra, utgår ersättning motsvarande faktisk kostnad.

Ersättningen är till för att möjliggöra tid för samverkan. Som exempel kan nämnas gemensamma möten, planeringstillfällen, utbildning och nätverksträffar. Möjlighet att arbeta tvärprofessionellt i kontakten med föräldrar och barn både individuellt och i grupp samt att delta i den öppna förskolans verksamhet. En förutsättning för att erhålla ersättningen är att samtliga parter ingått i ett skrivet lokalt samverkansavtal med en tydlig överenskommelse om samverkan för familjecentralen och att verksamheten bedrivs i enlighet med avtalet.

5.3.2 Särskilt boende och korttidsboende

Ersättning utgår vid särskilt boende med 10 000 kr/plats/år. Korttidsplats ersätts med 24 000 kr/plats/år.

5.3.3 Utveckling och utbildning

I de fall vårdenheten representerar hela primärvården i nationella, regionala och lokala grupper utgår ersättning med 1 500 kr/timme för läkare och 1 000 kr/timme för övriga personalkategorier. se *Administrativa rutiner*.

Region Jämtland Härjedalen finansierar primärvårdsrepresentanter som deltar i Lokala programområden. Se *Tilläggsuppdrag för fortbildning och utveckling inom Hälsovalet*.

Region Jämtland Härjedalen finansierar 20 % samordnare för Primärvårdskvalitet.

5.3.4 Fortbildningssamordnare

Fortbildningssamordnare ersätts av Region Jämtland Härjedalen liksom kostnader i form av lokalhyra och föreläsare i samband med dessa dagar, se *Tilläggsuppdrag för fortbildning och utveckling inom Hälsovalet*.

5.3.5 AT-läkare

Region Jämtland Härjedalen avlönar AT-läkare. Ersättning till vårdgivare som tar emot AT-läkare är 70 % av lönekostnaden för AT-läkaren, se *Regler AT-läkare*. För att stimulera AT-läkare att fullgöra primärvårdsdelen på ort utanför Östersund med omnejd och för att minska kostnader för den enskilde läkaren, ansvarar vårdgivaren för att ersätta ökade kostnader för dubbelt boende enligt *Allmäntjänstgöring (AT) för läkare*. Hälsovalet ersätter till ett maxbelopp av motsvarande 6 089 tkr för 2027.

5.3.6 BT-läkare

Ersättning till vårdgivare som ~~anställer~~ BT-läkare med enhet inom primärvården som hemmaklinik ingår i budgeten för ST-läkare Detta ansöks om hos Hälsovalet och tilldelningen sker i mån av budgetutrymme. Innan BT-läkare anställs ska dialog föras med BT-studierektor för att säkerställa att utrymme för denna utbildningstjänst finns innan kontrakt skrivs.

5.3.7 ST-läkare

Ersättning till vårdgivare som tar emot ST-läkare är 65 ~~60~~ % av medianlön för ST-läkare i Region Jämtland Härjedalen, se *Rutin gällande anställning av ST-läkare inom Hälsoval Region Jämtland Härjedalen*. Ersättningen uppräknas årligen utifrån Region Jämtland Härjedalen löneutveckling för ST-läkare. Hälsovalet ersätter till ett maxbelopp av motsvarande 36 197 tkr för 2027.

5.3.8 PTP och STP psykologer

Region Jämtland Härjedalen ersätter 75 % för PTP psykologer samt 20 % STP psykologer av medianlönen. Hälsovalet ersätter till ett maxbelopp av motsvarande 5 801 tkr för 2027.

5.3.9 Ambulansverksamhet i Gäddede

Region Jämtland Härjedalen ersätter uppdraget att bedriva ambulansverksamhet för Gäddede 2027 med 7 238 tkr. Ersättningen kan komma att reduceras i det fall ett utökat gränsöverskridande samarbete kommer till stånd med ambulansverksamheten i Norge. Om uppdraget upphör, upphör också rätten till ersättning för det.

5.3.10 Utvecklingsuppdrag för folkhälsoinsatser

Totalt avsätts 1,1 mkr.

- medicinsk diagnostik.

7.36 Kvittning

- Region Jämtland Härjedalen har rätt att, utan särskilt medgivande från Leverantören, kvitta förfallna och lagligen bestående fordringar som Region Jämtland Härjedalen har mot Leverantören mot ersättning som Region Jämtland Härjedalen ska betala till Leverantören enligt
  – detta avtal,
  – beslut av regionstyrelsen, eller
  – andra avtal mellan Region Jämtland Härjedalen och Leverantören.
- **Omfattning av kvittningsbara fordringar**
  Kvittning får ske med samtliga förfallna och lagligen bestående fordringar som Region Jämtland Härjedalen har mot Leverantören, oavsett på vilken rättslig grund eller inom vilken verksamhet fordran har uppkommit, inklusive men inte begränsat till:
  a) fordringar enligt andra vårdavtal, laboratorieavtal eller övriga tjänsteavtal mellan Region Jämtland Härjedalen och Leverantören,
  b) fordringar avseende återbetalning av felaktigt utbetald ersättning, vite eller skadestånd enligt detta eller annat avtal mellan parterna.

- **Förutsättningar för kvittning**
  Kvittning får ske endast under följande förutsättningar:
  a) fordringarna är ömsesidiga, dvs. avser samma juridiska personer (Region Jämtland Härjedalen som borgenär/gäldenär och Leverantören som gäldenär/borgenär),
  b) Region Jämtland Härjedalens motfordran är förfallen till betalning och inte föremål för tvist som med fog kan anses påverka fordringens existens eller storlek,
  c) kvittningen strider inte mot tvingande lagbestämmelser, särskilt inte sådana som begränsar kvittning i förhållande till vissa fordringstyper.

  Redovisning
  Parterna är överens om att denna kvittningsbestämmelse endast reglerar sättet för betalning mellan parterna och inte innebär att Region Jämtland Härjedalen frångår tillämpliga redovisningsrättsliga principer, inklusive förbudet mot kvittning mellan tillgångar och skulder respektive intäkter och kostnader enligt lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

  Likabehandling
  Region Jämtland Härjedalen ska tillämpa denna kvittningsklausul på ett sakligt och likformigt sätt i förhållande till samtliga leverantörer inom valfrihetssystemet, i den mån förutsättningarna för kvittning enligt denna paragraf är uppfyllda.